

Vraag nr. 111
van 19 maart 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Integrale jeugdzorg – Evaluatie

Reeds geruime tijd wordt gesteld dat de betrokken instellingen voor bijzondere jeugdzorg kampen met tekorten om de hun opgelegde taken naar behoren te vervullen. De opeenvolgende ministers van Welzijn hebben binnen de huidige legislatuur hieromtrent geregeld klachten ontvangen.

Op 12 februari laatstleden heeft de minister andermaal een reeks beloften gedaan om de grootste nood te lenigen. De sector kreeg de laatste jaren echter zoveel niet-ingeloste beloften te horen dat hij begrijpelijkerwijze ook nu twijfelt aan de uitvoering ervan.

Omtrent het vooropgesteld aspect "integrale jeugdzorg" zijn in de sector heel wat tegenstrijdige geluiden te horen. Vanuit het veld hoor ik heel wat consultants (zo onder meer ook in de proefregio Gent-Meetjesland) ernstige twijfels uiten inzake de haalbaarheid van de vooropgestelde integrale jeugdzorg.

Heel wat opmerkingen hebben te maken met de zogenaamde "toegangspoort" en met de werkbaarheid van het concept "integrale jeugdzorg" zelf. De discussies zijn duidelijk nog steeds volop aan de gang en hebben, behoudens vergissing van mijnentwege, nog niet tot sluitende resultaten geleid.

Typisch voor de sfeer binnen de betrokken sector is de zoveelste besparingsmaatregel in verband met de reisen maaltijdvergoedingen van de teamverantwoordelijken. Er was sprake van een inkrimping tot forfaitair 200 euro per consultant (fulltime !) per kwartaal, inbegrepen reis- en maaltijdvergoedingen. De vakverenigingen stelden terecht dat het voor de consultants aldus onmogelijk is hun wettelijke en decretale opdrachten uit te voeren. Ze vroegen dan ook een dringend overleg in het Tussenoverlegcomité 4 (TOC 4).

Tegelijkertijd vroeg het vakbondsfront duidelijkheid omtrent de administratieve omkadering van de bijzondere jeugdbijstand via het optrekken van het aantal voltijdse equivalenten met tien eenheden.

1. Kampen de betrokken instellingen momenteel nog steeds met tekorten, waardoor zij de opgelegde taken niet naar behoren kunnen vervullen ?
2. In hoeverre werden de beloften van de minister van februari laatstleden daadwerkelijk geïmplementeerd?

3. Kan de minister uit eigen ervaring formeel meedelen of de beoogde "integrale jeugdzorg" al dan niet als haalbaar kan worden beschouwd ?
4. Blijven de vooropgestelde besparingsmaatregelen m.b.t. de vermelde vergoedingen voor de consultants gelden of werden er in het Tussenoverlegcomité nieuwe afspraken gemaakt ?
5. Werd of wordt het personeelsplan ter omkadering van het plan Bijzondere Jeugdbijstand bijgestuurd in verband met het aantal administratieve medewerkers ?

Antwoord

- 1 en 2. Zoals ik reeds eerder aankondigde, heb ik het overleg met de koepelorganisaties van de private erkende voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand voortgezet. Tijdens deze gesprekken met de sector werd een consensus bereikt over een eerste stap om de hoogste noden van de sector inzake de werkingskosten te lenigen.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger weet wellicht dat het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand, de maandelijkse subsidies regelt om de uitgaven te vergoeden voor de infrastructuur en de werkingskosten van de erkende voorzieningen.

Weldra zal ik aan mijn collega's van de Vlaamse regering een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand voorleggen. Met dit besluit zullen de forfaits voor subsidies voor de werking en de infrastructuur met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2004 worden verhoogd. Dit betekent jaarlijkse meerkosten van 2 miljoen euro voor het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand. De inspecteur-generaal van Financiën gaf hierover reeds positief advies.

In dit ontwerp van besluit werd uitdrukkelijk rekening gehouden met de resultaten uit de analyses die de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand uitvoerde, en wordt dan ook een eerste, gedifferentieerd antwoord geboden op de noden van de verschillende erkenningscategorieën.

Ik gaf tegelijkertijd de afdeling Coördinatie en Beleidsondersteuning opdracht een onderzoek naar de financiering in de sector Bijzondere Jeugdbijstand te starten. Doel is te komen tot een duidelijk beeld van de financiële toestand van individuele, door de Bijzondere Jeugdbijstand erkende, private voorzieningen, de hele erkennings-categorie waartoe ze behoren en het globale door de Bijzondere Jeugdbijstand erkende aanbod.

Voorzieningen leveren hun financiële gegevens aan in een op maat geschreven softwarepakket. Deze financiële informatie wordt gebundeld en geobjectiveerd als basis voor objectieve interpretatie en financiële analyse van de jaarrekeningen. Voor dit onderzoek wordt een gemengde werkgroep in het leven geroepen met als doel objectieve informatie te verzamelen en beleidsaanbevelingen te formuleren. Deze werkgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van de koepelorganisaties, de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand, de afdeling Inspectie en Toezicht, het MIS-team (*Managementinformatiesysteem – red.*) en ten slotte een vertegenwoordiging uit wetenschappelijke hoek.

3. Op dit ogenblik wordt in de Commissie voor Welzijn van het Vlaams Parlement het voorstel van decreet (Stuk 2056 (2003-2004) - Nr. 1) van de heer Koen Helsen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers betreffende de integrale jeugdhulp besproken. Het initiëren van dit kaderdecreet is dus een parlementair initiatief. De regering gaf uitvoering aan een resolutie van het Vlaams Parlement door dit experiment op te zetten. Ik heb de bevindingen uit dit experiment aan het Vlaams Parlement aangeboden.

Het ontwikkelingsproces dat hieraan voorafging, is opmerkelijk en kenmerkt zich door een verregaande betrokkenheid van het werkveld. Door dit hele proces heen werd het werkveld zoveel mogelijk betrokken; het concept werd herhaaldelijk bottom-up bijgestuurd; de gedragenheid werd herhaaldelijk afgetoetst, voor inhoudelijke en strategische elementen die noodzakelijk worden geacht, werd het draagvlak afgetast; enzovoort. Dit alles en de keuze om bij de verdere voorbereiding, implementatie en operationalisering de gedragenheid door het brede werkveld te bewaken, sterken mij in de overtuiging dat "integrale jeugdhulp" grote slaagkansen heeft.

Integrale jeugdhulp is uiteraard nog volop in ontwikkeling en in een eerste fase na het kaderdecreet zal dit niet anders zijn. Permanente evaluatie en bijsturing en dynamische besluitvorming zijn absoluut noodzakelijk om blijvend de efficiëntie en effectiviteit te garanderen.

4. Het in de begroting 2004 uitgetrokken initieel krediet voor reis- en verblijfskosten (programma 99.1 "Interdepartementale bestaansmiddelen" - basisallocatie 1201 - algemene werkingskosten met uitsluiting van huurgelden en vorming en informatica) noopt tot het zorgvuldig bewaken van de uitgaven om alle in 2004 te verwachten staten van reis- en verblijfskosten te betalen.

Binnen alle diensten van het departement en dus ook in de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand werd afgesproken om de aanwending van het budget voor reis- en verblijfskosten permanent te monitoren, zodat de beschikbare middelen zo efficiënt en verantwoord mogelijk worden aangewend.

Spreeken van "besparingen" is veeleer misleidend en incorrect. Maar het moet wel voor iedereen duidelijk zijn dat de middelen niet onbeperkt ter beschikking staan. Daarom wordt op eenieder verantwoordelijkheidszin een beroep gedaan om de middelen op een verantwoorde manier te besteden.

In een richtlijn aan het personeel van het afdelingshoofd Bijzondere Jeugdbijstand werd uitdrukkelijk geen forfaitair bedrag bepaald voor het indienen van reis- en verblijfskosten. Wel wordt bijzondere aandacht gevraagd voor een strikte toepassing van de bestaande ministeriële omzendbrief PEBE/DVR/2003/3 terzake en een goede opvolging van de werkplanning zoals omschreven in het handboek Bijzondere Jeugdbijstand.

De verantwoordelijken van de afdeling zullen het gebruik van de kredieten monitoren, maar er tevens over waken dat het recht van jongeren (en hun gezinnen) op een correcte en kwaliteitsvolle dienstverlening niet in het gedrang komt.

5. De huidige administratieve personeelsformatie is momenteel groter dan het aantal voltijdse eenheden dat bepaald is in het personeelsplan.

In het najaar wordt de aangelegenheid opnieuw geagendeerd op het TOC 4 van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.